

MISCELLEN

Observationes

1. Hesiod. Theog. 118:

Ἦτοι μὲν πρῶτιστα Χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
Γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
[ἀθανάτων, οἱ ἔχουσι κάρη νεφόμενος Ὀλύμπου
Τάρταρά τ' ἠερόεντα μυχῶ χθονὸς εὐρυοδείης],
ἠδ' Ἔρος, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι κτέ.

Manifesto non sufficit exprungere duos versus, qui vetustissimis testimoniis damnantur, sed pro πάντων corrigendum est θνητῶν, quibus opponuntur θεοῖ vs. 128:

Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἴσον ἑαυτῇ
Οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτου,
ὄφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.

2. Ibidem 222 sqq.:

τίκτε δὲ καὶ Νέμεσιν πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι
Νῦξ ὀλοή· μετὰ τὴν δ' Ἀπάτην τέκε καὶ Φιλότητα,
Γῆράς τ' οὐλόμενον, καὶ Ἔριν τέκε καρτερόθυμον.

Non iniuria haesisse videtur olim Guyet in φιλότητα corpalato cum rebus tristibus et ingratiss, pessime tamen proponens dolότητα, quod graecum non est. Melius coniecisset:

μετὰ τὴν δ' Ἀπάτην ἔτεκεν δολόμητιν.

3. Ibidem 333 sqq.:

Κητῶ δ' ὀπλοτάτην Φόρκυς φιλότητι μιγεῖσα
γείνατο δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῆς (praestat v. l. ἐρεμνοῖς)
κεύθεσι γαίης
πείρασιν ἐν μεγάλοις παγχρῦσσα μῆλα φυλάσσει.

Nonne corrigendum:

σπεύραισιν μεγάλαις, *spiris ingentibus*, vel σπεύραις
ἐν μ. ?

4. Ibidem 477 sqq.:

πέμψαν δ' (Rheam) ἐς Λύκτον Κρήτης ἐς πίονα δήμον,
ὀππότ' ἄρ' ὀπλότατον παίδων ἤμελλε τεκέσθαι,
Ζῆνα μέγαν κτέ.

Suspecta in tam antiquo poemate forma ἤμελλε. Scripserim ἤ (i. e. αὔτη) μέλλε.

5. Ibidem 853 sqq.:

Ζεὺς δ' ἐπέι οὖν κόρθυεν ἐὼν μένος, εἴλετο δ' ὄπλα
βροντήν τε στεροπήν τε καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
πλήξεν ἀπ' Οὐλύμποιο ἐπάλμενος· ἀμφὶ δὲ πάσας
ἔπρεσε θεσπεσίας κεφαλὰς δεινοῖο πελώρου.

Ἔπρεσε pro ἔπερσε dictum putatur, sed vide ne praepositio ἀμφὶ magis faveat lectioni πρήσεν (πρεσεν) ductae a verbo πρήθειν sive πιμπράναι.

6. Hesiod. Opp. 21 sqq.:

Εἰς ἕτερον γὰρ τις τε ἰδῶν ἔργοιο χατίζων
πλούσιον, ὃ σπεύδει μὲν ἀρόμμεναι ἠδὲ φυτεύειν,
οἶκον τ' εὖ θέσθαι· ζηλοὶ δὲ τε γείτονα γείτων
εἰς ἄφενος σπεύδοντ'· ἀγαθὴ δ' Ἔρις ἦδε βροτοῖσι.

Pro ἔργοιο sententia suadere videtur βιότοιο.

7. Ibidem 37 sqq.:

Ἦδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ', ἄλλα τε πολλὰ
ἀρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας
δωροφάγους, οἱ τήνδε δίκην ἐθέλουσι δικάσσαι.

Jam Fickium video intellexisse poëtam scripsisse δίκασσαν, et fortasse hoc sufficit, licet longe malim, coll. vs. 258, σκολιῶς ἐδίκασσαν.

8. Ibidem 95 sqq.:

Μοῦνη δ' αὐτόθε Ἐλπὶς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν
ἔνδον ἔμμενε πίθου ὑπὸ χεῖλεσιν οὐδὲ θύραζε
ἔξέπτη κτέ.

Vide num hoc loco tueri liceat librorum lectionem Eur. Alc. 160 sq.:

ἐκ δ' ἐλοῦσα κεδρίνων δόμων

ἔσθητα κόσμον τ' εὐπρεπῶς ἠγήσατο.

ubi Wecklein recepit Lindauī correctionem δοχῶν, coll. Hes. δοχούς· δοχεῖα, simul probans ut videtur Naberī coniecturam ἐκπρεπῶς, quod me quidem iudice traditae lectioni (= καλῶς) posthabendum est.

9. Ibidem 458 sqq.:

εὐτ' ἂν δὴ πρῶτιστ' ἄροτος θνητοῖσι φανείη (l. φανείη),
δὴ τοτ' ἐφορμηθῆναι ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς
αὔην καὶ διερὴν ἀρόων ἀρότοιο καθ' ὤρην,
πρῶτὴ μάλα σπεύδων, ἵνα τοι πλήθωσιν ἄρουραν.

Verba ὀρμάσθαι et ἐφορμάσθαι construi solent cum infinitivo, non cum participio, quare nescio an corrigendum sit ἀρόειν pro ἀρόων. Et fieri potest ut haec lectio fuerit primitus in codice Turicensi, qui habet literas ὦν in rasura.

10. Ibidem 479 sqq.:

εἰ δὲ κεν ἠελίοιο τροπῆς ἀρόως χθόνα διαν,
ἡμενος ἀμήσεις ὀλίγον περὶ χειρὸς ἔργων,
ἀντία δεσμεύων κεκοιμένος, οὐ μάλα χαίρων,
οἴσεις δ' ἐν φορμῶ· παῦροι δὲ σε θηήσονται.

Χερσὶν pro χειρὸς corrigendum esse iam Hermannum video intellexisse; ἀντία perperam explicant *alternatim*, quod nusquam significat; intellegendum de raris aristis messatoris manus *occurrentibus*.

11. **Theocrit.** XXII 95 sqq. de pugna Pollucis cum Antaeo cecinisse traditur:

ἦτοι ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα παριστάμενος Διὸς υἱὸς
ἀμφοτέρησιν ἀμύσσειν ἀμοιβαδῖς, ἔσχεθε δ' ὀρμηῆς
παῖδα Ποσειδάωνος ὑπερφίαλον περ ἔόντα.

Suspectus mihi est admodum usus verbi ἀμύσσειν, *scalpere*, de plaga eaque tam vehementi, ut adversarius ea profligaretur. Nonne poeta dedisse censendus est:

ἀμφοτέρησιν ἔνυσσεν ἀμοιβαδῖς, κτέ.?

12. **Carminis epici alexandrini** fragmentum, quod primus edidit Kenyon in *Albo gratulatorio* mihi oblato, deinde amplius correxit et supplevit Ludwich in Berl. phil. Wochenschrift. 1902, p. 28, sic scriptum habet apud utrumque vs. 10:

ἐς κλισίην ἵκετ' ἄρτι π[οσ]ί [πρ ο]φ[ερ]έσβ[ι]ο[ς]
"Ηρη].

Sed vehementer mihi displicet lectum nusquam προφερέσβιος. Videant ii qui consulere possunt papyrus, an non liceat versus explere hoc modo:

ἐς κλισίην ἵκετ' ἄρτι π[όδεσσ]ι φ[ερ]έσβ[ι]ο[ς] "Ηρη].

13. In **Anthologiae alexandrinae** fragmento pap. Tebtun. p. 3^r leguntur vs. 9 sqq. haec:

πιθανὰ δ' ἔργατῖδες σιμοπρόσωποι ξανθόπτεροι μέλισσαι
θαμινὰ θέρεος ἔριθοι λιπόκεντροι βαρυαχεῖς πηλουργοὶ
δυσέρωτες ἀσκεπεῖς τὸ γλυκὺ νέκταρ μελιτόρροτον ἀρού-
ουσιν.

Clara et perspicua in his omnia sunt praeter πηλουργοί, quod nescio an in κηρουργοί mutandum sit, et ἀσκεπεῖς, pro quo ἀσκελεῖς, *imbecillae*, vix sufficit.

14. **Iulii Africani** Κεστῶν fragm. vs. 23 in papyris Oxyrhynchicis vol. III 412 sic editur:

Κλῦθί μοι εἰμειτης καὶ ἐπίσκοπος εὔσπε [. . .] "Αν]ουβι.
Corrigendum puto:

Κλῦθί μοι εὔμητις καὶ ἐπίσκοπος εὔσπε[τε] "Αν]ουβι.
Εὔσπετ'(ε) = εὐλογε conieci coll. ἀσπετος, θεσπέσιος, θέσις.

15. In eiusdem fragmenti loco lacero vs. 23: παρευνετάωσι
θοει[. . .] fortasse latet nomen deae Aegyptiacae Θόηρις. An
Θοή[ρει]?

16. Ibidem vs. 31 loco lacero ἀνέμων παγεράρκτων, nisi forte recte editores dubitant an scribendum sit πάτερ ἄρκτων, vide an tradita lectio interpretanda sit *gelidorum septentrionum*. In coniectura displicet ἄρκτων adiective usurpatum. Παγερός a πάγος, ut νοτερός a νότος etc.

17. In *papyrorum Oxyrrhynchicorum* vol. III 472, 46 (c. 130 p. C.) legitur: ἔδειθῆ ἡ Διονυσία τῆς μητρὸς μὴ ἐπὶ μόνοις αὐτὴν ἀπολιπεῖν τοῖς διατηγῆναι φθάσασιν, ἀλλὰ τι καὶ παρασχεῖν ὡς ἐπὶ ἐνὶ μόνῳ σαλεύουσαν (pro σαλευούση). Vertunt editores nihil adnotantes, quasi legatur δαπανηθῆναι aut ἀναλωθῆναι. Nisi forte est ipsius scriptoris barbarismus, corrigendum videtur διατακῆναι.

18. In *papyro Berolinensi* 966, 5 (aet. Byzantinae) scriptum reperio ἀναλαβεῖν τὰς θύρας καὶ γομῶσαι τὰς πλάκας.

Quid sit γομῶσαι ναῦν intellego, quid γ. πλάκας, me latet. Una inserta literula, corrigo γομ<φ>ῶσαι.

19. E *Grenfelli pap. Arsin.* 347 (s. II p. C.) citantur obscurissima verba haec de rebus venalibus pro quibus pretia solvantur: τετρατίας, δισάκκια, σκληνίων, κερκικαρ(), δερμάτων, ἔθρουκελ(), κελλαρείω(ν), σάκκων, ζυστρείας, σφερίας, καψα(), φελονῶν, χορτεῖ(), σιτεν(), ναρθίκων, περιστρο-

Iuxta cum ignarissimis ignoro quid significant τετρατία, σκληνίον et ἔθρουκελ() [in quo fortasse latet vox aliqua composita cum θρῦον]; ζυστρεία et σφερία procul dubio cohaerent cum voce. Ζυστρία s. Ζυστρα (= στλεγγίς) et σφαῖρα, κελλάρια est = κελλάρια, i. e. *cellaria*. Pro κερκικαρ() non dubito quin scribendum sit κερβικαρ(ίων), *cervicalium*, coll. κερβικαρίων (ζεύγος) in *pap. Berol.* 874, 11. Cf. praeterea Wessely, *Wien. Stud.* XXIV p. 131; pro κάψα autem supplendum καψα(κῶν), nam καψάκης = κάψα legitur apud LXX. Cf. καψάκιον ap. Hesychium. Φελονῶν, i. e. φαλλονῶν, prava scriptura est pro φαινολῶν, *paenularum*. Deinde scripserim χορτεῖ(ων), i. e. χορτίων, σιτί(ων), ναρθίκων, περιστρω(μάτων).

20. **Michaelis Pselli** carmen scoticum, quod nuperrime edidit L. Sternbach *Wiener Stud.* XXV p. 105 sqq., vs. 210:

ψευδεῖς ὄνειροι χαίρετ' οὐδὲν ἦτ' ἄρα.

Versus est Euripidis *Iph. T.* 597; quod doctissimum editorem latuisse permiror. Idem valet de vs. 245:

Σπάρταν λέλογχας τήνδε καὶ κόσμει μόνην,

qui est eiusdem poetae fr. 723, 1 Nauck², nisi quod vulgo rectius est Σπάρτην.

21. **Titulus Thespiensis** manumissorius bonae aetatis BCH. XXV p. 360, l. 10 sq. exhibet verba κῆ μετοικεμεν Φιλονίδαο τὸν Καλλίπυ ἐγγόνον μεδένα.

Sensu cassum est METOIKEMEN. Quia vero procul dubio sententia id postulat, quod in talibus titulis plerumque dicitur ἐφάπασθαι, vix dubito quin, si ita revera legitur in lapide, quadratarii sit error pro ΜΕΘΙΓΕΜΕΝ, i. e. μὴ θιγέμεν. Num forte eo sensu legitur μὴ θικέμεν? Utut est, lapis denuo inspiciendus est.

Traiecti ad Rhenum.

H. van Herwerden.